

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ

ΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Συνοπτικός
τίτλος.

Κεφ. 154.

3 του 1962
43 του 1963
41 του 1964
69 του 1964
70 του 1965
5 του 1967
58 του 1967
44 του 1972
92 του 1972
29 του 1973
59 του 1974
3 του 1975
13 του 1979
10 του 1981
46 του 1982
86 του 1983
186 του 1986
111 του 1989
236 του 1991
6(I) του 1994
3(I) του 1996
99(I) του 1996
36(I) του 1997
40(I) του 1998
45(I) του 1998
15(I) του 1999
37(I) του 1999
38(I) του 1999
129(I) του 1999
30(I) του 2000
43(I) του 2000
77(I) του 2000
162(I) του 2000
169(I) του 2000
181(I) του 2000
27(I) του 2001
12(I) του 2002.

Τροποποίηση
του άρθρου 305
Α του βασικού
νόμου.

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί Ποινικού Κώδικα Νόμο (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός νόμος»).

2. Το άρθρο 305^A του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) με τη διαγραφή από το εδάφιο (1) αυτό της πρότασης «και παραμένει απλήρωτη για περίοδο 7 ημερών από την εν λόγω παρουσίαση»·
- (β) με την προσθήκη στο εδάφιο (1) αυτού, μετά την πρόταση «λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων του εκδότη της», (τρίτη και τέταρτη γραμμή) της πρότασης «ή λόγω πρόκλησης εκ μέρους του με οποιαδήποτε πράξη της μη εξόφλησής της για οποιοδήποτε λόγο»·
- (γ) με την κατάργηση του εδαφίου (2) αυτού και την αναρίθμηση των υφιστάμενων εδαφίων (3), (4) και (5) σε (2), (3) και (4), αντίστοιχα·
- (δ) με την προσθήκη στο εδάφιο (3) αυτού, μετά την πρώτη επιφύλαξη, της ακόλουθης δεύτερης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι η σφραγίδα ή η σημείωση της πληρώτριας τράπεζας δυνάμει του παρόντος εδαφίου καθώς και η καταχώρηση της ημερομηνίας εμφάνισης της επιταγής προς πληρωμή αποτελούν μαχητό τεκμήριο του αληθούς του περιεχομένου τους»·
- (ε) με την αντικατάσταση, στο υφιστάμενο προ της τροποποίησης εδάφιο (4) αυτού, του εδαφίου (3) με το εδάφιο (2)·
- (στ) με την κατάργηση των εδαφίων (6) και (7) αυτού·

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΑΡΘΡΟ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Ως αποτέλεσμα των τροποποιήσεων, το άρθρο 305^A θα έχει ως εξής:

- (1) Πρόσωπο το οποίο εκδίδει επιταγή η οποία κατά ή μετά την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη πληρωτέα παρουσιάζεται στην τράπεζα επί της οποίας εκδόθηκε δεν εξοφλείται λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων του εκδότη της ή λόγω πρόκλησης εκ μέρους του με οποιαδήποτε πράξη της μη εξόφλησής της για οποιοδήποτε λόγο είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα 2 χρόνια ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις 1500 λίρες ή και στις δύο ποινές.
- (2) Η πληρώτρια τράπεζα σε κάθε περίπτωση κατά την οποία επιστρέφει επιταγή απλήρωτη οφείλει ενυπογράφως να σφραγίζει ή να σημειώνει σε αυτή τον πραγματικό λόγο της μη πληρωμής της, καθώς και την ημερομηνία εμφάνισής της για πληρωμή. Η σφράγιση και ο λόγος επιστροφής που σημειώνεται από την εν λόγω τράπεζα επί της επιταγής, η οποία δύναται να κατατεθεί από τον κάτοχό της, γίνεται αποδεκτή ως μαρτυρία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου: Νοείται ότι η συμμόρφωση τράπεζας με τη δύναμη του παρόντος εδαφίου υποχρέωσή της δε συνιστά ούτε μπορεί να ερμηνευτεί ότι συνιστά παραβίαση εκ μέρους της του απορρήτου ή της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που κατέχει αναφορικά με τους λογαριασμούς των πελατών της:

Νοείται περαιτέρω ότι η σφραγίδα ή η σημείωση της πληρώτριας τράπεζας δύναμη του παρόντος εδαφίου καθώς και η καταχώρηση της ημερομηνίας εμφάνισης της επιταγής προς πληρωμή αποτελούν μαχητό τεκμήριο του αληθούς του περιεχομένου της.
- (3) Παράβαση της δύναμη του εδαφίου (2) επιβαλλόμενης υποχρέωσης από οποιοδήποτε λειτουργό ή υπάλληλο της τράπεζας, ο οποίος εξουσιοδότησε ή εν γνώσει του επέτρεψε ή συνήργησε στην παράβαση, συνιστά ποινικό αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή με

πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες ή και με τις δύο αυτές ποινές, εκτός εάν η παράβαση έγινε λόγω καλόπιστου λάθους.

- (4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «τράπεζα» περιλαμβάνει και οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή οργανισμό συστημένο είτε με βάση τον περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο είτε με βάση οποιοδήποτε άλλο νόμο, ο οποίος εκδίδει βιβλιάρια επιταγών σε πελάτες ή μέλη του.»

ΕΗ/ΕΠ.

Tropar020417

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Παρά την τροποποίηση και ποινικοποίηση της έκδοσης επιταγών χωρίς αντίκρισμα εξακολουθεί να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στις εμπορικές συναλλαγές οι οποίες γίνονται στη βάση έκδοσης επιταγών τραπεζών. Εξακολουθούν να υπάρχουν χιλιάδες ακάλυπτες επιταγές οι οποίες κυκλοφορούν ευρέως με αποτέλεσμα να κλονίζεται η εμπιστοσύνη των συναλλαγών εν γένει και να δυσχεραίνεται η ομαλή λειτουργία της οικονομίας στο σύνολό της.

Επιπρόσθετα, τα κυπριακά δικαστήρια επιφορτίζονται με τεράστιο όγκο εργασίας και το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης επιβραδύνεται, ενώ παράλληλα το κόστος του αυξάνεται λόγω της πληθώρας υποθέσεων που εκδικάζονται στα δικαστήρια.

Ένας μεγάλος αριθμός εκδοτών επιταγών απαλλάσσεται λόγω του ότι με ευκολία μπορεί να δημιουργήσει αμφιβολία στις περιπτώσεις που προκαλεί τη μη εξόφληση της επιταγής, δίνοντας οδηγίες προς τούτο στην Τράπεζα επικαλούμενος «εύλογη αιτία» ως υπεράσπισή του. Το αποτέλεσμα είναι ότι ο εκδότης της επιταγής εξασφαλίζει το όφελος της εμπορικής συναλλαγής και στη συνέχεια δίνει οδηγίες στην τράπεζά του όπως μη εξοφληθεί η εν λόγω επιταγή, επικαλούμενος διάφορες αιτιολογίες όπως π.χ. ότι τα εμπορεύματα που αγόρασε δεν ήταν κατάλληλα κτλ. Ως αποτέλεσμα ο εκδότης της επιταγής ευνοείται από το σύστημα έναντι εκείνου ο οποίος πληρώνει σε μετρητά, ενώ σε κάθε περίπτωση ο συναλλασσόμενος σε περίπτωση διαφορών, είτε εξέδωσε επιταγή είτε πλήρωσε σε μετρητά, διατηρεί το δικαίωμα να διεκδικήσει επιστροφή του καταβληθέντος ποσού ή και αποζημίωση.

Περαιτέρω, με βάση τον υφιστάμενο νόμο δίνεται προθεσμία επτά ημερών από την παρουσίαση επιταγής ως προϋπόθεση διάπραξης του ποινικού αδικήματος από

την ημέρα παρουσίασης της επιταγής με αποτέλεσμα πολλές υποθέσεις να μην αποδεικνύονται λόγω του ότι δεν αποδεικνύεται ότι ζητήθηκε από τον εκδότη της εκ νέου μετά την πρώτη απόρριψη η εξόφλησή της.

Η αναγκαιότητα κλήτευσης της τράπεζας για να επιβεβαιώσει το λόγο της μη πληρωμής και άλλα σχετικά δημιουργούν περαιτέρω περιπλοκές στο όλο σύστημα.

Επίσης με την υφιστάμενη νομοθεσία το δικαστήριο εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αγωγή κατά του εκδότη της επιταγής όπως επίσης και κατά πόσο η επιταγή αφορά χρέος που σχετίζεται με ανήθικη ή παράνομη συναλλαγή, με αποτέλεσμα το ποινικό δικαστήριο να εμπλέκεται πολλές φορές σε χρονοβόρες διαδικασίες οι οποίες είναι άσχετες με την ουσία του θέματος, δηλαδή το γεγονός ότι ο εκδότης επιταγής έδωσε επιταγή προς εξόφληση υποχρέωσης που αναγνώρισε κατά τον ουσιώδη χρόνο και στη συνέχεια όμως δεν τήρησε, είτε λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων είτε διότι έδωσε εντολή στην τράπεζά του να μην πληρωθεί η επιταγή αυτή. Το αδίκημα διαπράττεται διά της έκδοσης και μη εξόφλησης της επιταγής για οποιοδήποτε λόγο και οι οποιεσδήποτε διαφορές του εκδότη με το δικαιούχο της δε θα πρέπει να αποτελούν εκδίκαση στο ποινικό δικαστήριο, αλλά σε άλλο δικαστήριο πολιτικής δικαιοδοσίας, ακόμη και στις περιπτώσεις όπου προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το χρέος προκύπτει από ανήθικη ή παράνομη συναλλαγή.

Στόχος της πρότασης νόμου είναι:

- A. Να καταργήσει την πρόνοια της περιόδου των 7 ημερών από την παρουσίαση της επιταγής ως προϋπόθεση διάπραξης του ποινικού αδικήματος.
- B. Να καταργήσει την υπεράσπιση της «εύλογης αιτίας» στις περιπτώσεις που δίνει οδηγίες ο εκδότης της να σταματήσει η επιταγή.
- Γ. Να ποινικοποιήσει την οποιαδήποτε πράξη του εκδότη που σκοπεύει στη μη εξόφληση της επιταγής για οποιοδήποτε λόγο.

Δ. Να διευκρινίσει και να καταστήσει ως τεκμήριο το αληθές του περιεχομένου της σφραγίδας και της σημείωσης της τράπεζας επί της επιταγής.

Ε. Να καταργήσει την υπεράσπιση ότι δεν προκύπτει αγώγιμο δικαίωμα κατά του εκδότη της επιταγής και ή ότι η επιταγή σκοπεύει στο να ξοφλήσει χρέος που σχετίζεται με ανήθικη ή παράνομη συναλλαγή.

Με την πρόταση νόμου εκσυγχρονίζεται περαιτέρω και εναρμονίζεται το ποινικό δίκαιο για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ακάλυπτων επιταγών, το οποίο εξακολουθεί να υφίσταται και να μαστίζει την κυπριακή κοινωνία και τις εμπορικές συναλλαγές.

Χρίστος Κληρίδης,
Βουλευτής Νέων Οριζόντων

ΕΗ/ΕΠ.

Ait020417